

ΑΡΧΑΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Σοφοκλέους «Αντιγόνη»

Πρόλογος (στ.1 – 99)

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ (49- 67)

Ἰσμήνη

οἷμοι. φρόνησον, ὦ κασιγνήτη, πατήρ

ὥς νῶν ἀπεχθῆς δυσκλεῆς τ' ἀπώλετο, 50

πρὸς αὐτοφώρων ἀμπλακημάτων διπλᾶς

ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῶ χερί.

[ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνή, διπλοῦν ἔπος,

πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·

τρίτον δ' ἀδελφῶ δύο μίαν καθ' ἡμέραν 55

αὐτοκτονοῦντε τὼ ταλαιπώρῳ μόρον

κοινὸν κατειργάσαντ' ἐπαλλήλοιν χεροῖν.

νῦν δ' αὖ μόνῃ δὴ νῶ λελειμμένα σκόπει

ὅσῳ κάκιστ' ὀλούμεθ', εἰ νόμου βίῃ

ψῆφον τυράννων ἢ κράτη παρέξιμεν. 60

ἀλλ' ἐννοεῖν χρή τοῦτο μὲν γυναιχ' ὅτι

ἔφουμεν, ὥς πρὸς ἄνδρας οὐ μαχομένα.]

ἔπειτα δ' οὐνεκ' ἀρχόμεσθ' ἐκ κρεισσόνων,

καὶ ταῦτ' ἀκούειν κᾶτι τῶνδ' ἀλγίονα.

ἐγὼ μὲν οὖν αἰτοῦσα τοὺς ὑπὸ χθονὸς 65

ξύγγνοιαν ἴσχειν, ὥς βιάζομαι τάδε,
τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι· τὸ γὰρ
περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα: « Ἔπειτα μήτηρ καὶ..... ἄνδρας οὐ
μαχουμένα. »
40 ΜΟΝΑΔΕΣ
2. Με ποια επιχειρήματα προσπαθεῖ ἡ Ἰσμήνη νὰ ἀποτρέψει τὴν Ἀντιγόνη ἀπὸ τὴν
εκτέλεση τοῦ ἔργου ποὺ ἔχει σχεδιάσει.
20 ΜΟΝΑΔΕΣ
3. α. Νὰ κλιθοῦν στὶς πλάγιες πτώσεις τὰ οὐσιαστικά: ἔπος, ὄψεις, ψῆφον
10 ΜΟΝΑΔΕΣ
β. Νὰ γίνουν οἱ χρονικὲς ἀντικαταστάσεις: ἀκούειν, πείσομαι
10 ΜΟΝΑΔΕΣ
4. Νὰ γίνῃ ἀναλυτικὴ σύνταξη τῆς πρότασης: « Ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνή, διπλοῦν ἔπος,
πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον· »
10 ΜΟΝΑΔΕΣ
5. Νὰ γράψετε δύο νεοελληνικά ὁμόρριζα γιὰ καθεμιά ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις:
ἀπώλετο, ἔφουμεν, πείσομαι, πράσσειν
10 ΜΟΝΑΔΕΣ

ΟΙ ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΘΑ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΜΑΣ
www.apolito.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΝΑ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Κι ύστερα μάνα και γυναίκα , διπλό όνομα δίνει ατιμωτικό τέλος στη ζωή της με μια πλεχτή θηλιά. Τρίτο κακό, οι δύο αδελφοί μας χτυπώντας οι δύστυχοι ο ένας τον άλλον σε μια μέρα κατέληξαν σε αμοιβαίο θάνατο με χέρι που σήκωσε ο ένας πάνω στον άλλο. Και τώρα πάλι, σκέψου πόσο πιο οικτρό τέλος θα' χουμε εμείς οι δύο, έτσι όπως μείναμε ολομόναχες, αν παραβούμε την απόφαση και την εξουσία του βασιλιά παραβιάζοντας το νόμο. Μα πρέπει να' χεις στο νου σου πρώτα πως γεννηθήκαμε γυναίκες, και ότι δεν επιτρέπεται να τα βάζουμε με τους άνδρες.

2. Η Ισμήνη προκειμένου να αποτρέψει την Αντιγόνη από την εκτέλεση του έργου που σχεδιάζει χρησιμοποιεί τόσο συναισθηματικού όσο και λογικού τύπου επιχειρήματα:

α. Είναι ήδη αρκετές οι συμφορές που έχουν πλήξει την οικογένεια τους: ο πατέρας τους αυτοτυφλώθηκε και χάθηκε ντροπιασμένος, η μητέρα τους βρήκε ατιμωτικό θάνατο και τέλος τα δύο τους αδέρφια αλληλοσκοτώθηκαν.

β. Ο Κρέοντας έχει εξαγγείλει βαριά ποινή γι' αυτούς που θα παραβούν την διαταγή του.

γ. Ως γυναίκες δεν μπορούν να εναντιωθούν στους άντρες.

δ. Εξουσιάζονται από ισχυρότερους και οφείλουν να υπακούν σε αυτούς.

ε. Οι νεκροί θα συγχωρήσουν την αδυναμία της ως προς την εκπλήρωση του χρέους της απέναντι τους.

στ. Είναι ανόητο να κάνει κανείς πράγματα που ξεπερνούν τις δυνάμεις του.

3. α. του έπους των επων
τω έπει τοις έπεσι
το έπος τα έπη

της οψεως των όψεων
τη όψει ταις όψεσι
την όπιν τας όψεις

της ψήφου των ψήφων
τη ψήφω ταις ψήφοις
την ψηφον τας ψήφους

β. ΕΝΣ: ακούειν	πείθομαι
ΠΡΤ: -	επειθόμην
ΜΕΛ: ακούσεσθαι	πείσομαι \ πεισθήσομαι
ΑΟΡ: ακουσαι	επιθόμην \ επείσθην
ΠΡΚ: ακηκοέναι	πέπεισμαι
ΥΠΡ:-	επεπείσμην

4. έπειτα: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο λωβάται

μήτηρ: υποκείμενο του ρήματος λωβάται

γυνή: υποκείμενο του ρήματος λωβάται

διπλοῦν: επιθετικός προσδιορισμός στο έπος

ἔπος: παράθεση στα υποκείμενα του ρήματος, μήτηρ και γυνή

πλεκταῖσιν: επιθετικός προσδιορισμός στο αρτάναισι

ἀρτάναισι: δοτική του οργάνου στο ρήμα λωβάται

λωβᾶται: ρήμα

βίον: αντικείμενο στο ρήμα λωβάται

5. ἀπώλετο: απώλεια, ολέθριος

ἔφυμεν: φύλο, έμφυτος

πείσομαι: πιστός, πειστικός

πράσσειν: πράξη, πράγμα

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΝΑ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ